

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

sub hostia corpus & non sanguis, & sub vino tantum sanguis esse diceretur. Sic porro ex alijs causis periculi effusionis &c. ordinavit Ecclesia vnā speciem panis scilicet idque non vt carnales blaterant, quali sacerdotes velint meliores aut sanctiores esse Laicis, sed quia nemo ritè vtranq; speciem sumit, nisi consecrās, id est, sacerdos, cui data est potestas consecrandi vtranq;: sed extra consecrationē nemo nisi vnam speciem sumit, tā imperator, quā colonus &c. Præterea Christus ipse semel sub vna & semel sub vtraq; specie cōmunicauit, sub vtraq; Apostolos suos duodecim in cœna tanquā sacerdotes, Matt. 26. sub vna specie, Discipulos in Emaus & alios laicos, Luc. 24. idq; secundū interpretationem Patrum, qui illā cōmunionem in Emaus factam, Sacramentalem esse affirmant, vt Theophylactus, Chrysostomus, Augustinus, Beda, Thomas ac reliqui. Apparet itaq; Christū inuuisse, licitè posse fieri communionē non solū sub vtraq;, sed etiam sub vna tantū specie. Ecclesiā itaq; habet dispensare, mutare, &c. Sed venio ad conuincendos sectarios: Quod si sola fides saluat & iustificat, quomodò non in vna specie fides saluat: aut cur diuidendo dicitis, alterā quoq; ad salutem necessariam esse? Si credunt Luterani, sub qualibet specie esse corpus & sanguinem: ergo sufficit vel vnam accidere in fide ad salutē. Si autem hoc negant, tunc Christum diuidunt, occidunt, sicut Iudæi, qui diuiserunt sanguinem à corpore eius &c. Luterani quatuor accipiunt species, id est, corpus, sanguinem, & panem quem dicunt remanere post consecrationē: & vinum, quod & ipsum, vt ipsi dicunt, remanet &c.

CAPVT XIII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit publicum sacrificium Ecclesiæ sine Missa.*

2. *Quid sit*

2. *Quare sit institutum.*

3. *Quaratione dicatur esse sacrificium.*

Missa est Cereemonia siue opus sacerdotis vel publicum officium, quod facit super altare, quando consecrat aut facit ex pane corpus, & ex vino sanguinem Christi, ex mandato & institutione eius ad memoriam passionis suae, & nostrae redemptionis, vt testatur scriptura, Luc. 22. & 1. Cor. 11. Hoc facite in meam commemorationem, id est, quia vos meo corpore & sanguine redemi, hoc debetis in sacro officio Missae celebrantes & caeteri assistentes recordari, quod hoc meo beneficio estis redempti, & sic Deo gratias agere &c. In Missa autem duo sunt: Consecratio corporis & sanguinis Christi, ex speciebus panis & vini, deinde manducatio & bibitio, sicut praecipit Apostolis, dicens: Accipite, comedite, & bibite: & haec est tota substantia & principale bonum huius sacrificij. In eo fidesumentis accipit remissionem peccatorum, qua fide homo credit hoc corpus pro se traditum, & sanguinem eius effusum esse pro peccatis suis, & hoc modo Missa solum prodest sumenti & communicanti. Deinde in Missa fiunt orationes, laudes, confessio nominis Christi, gratiarum actiones, petitiones, suffragia &c. illa omnia pro sunt non solum communicanti, sed etiam adstanti, & tam uiuis quam defunctis: orat enim sacerdos, vt Deus pater pro passionem filij velit & uiuis & defunctis esse propitius, remittere peccata, donare necessaria, salutem & requiem aeternam, liberare animas & conseruare a periculis, idque fit non propter hoc opus operatum Missae: nam Missa per se non est actus Christi crucis, nec sacerdos aequalis CHRISTO est, igitur non fit propter hoc opus sacerdotis, sed propter Christum filium DEI, & virtute veri sacrificij

ficij Christi, quod ipse obtulit in cruce DE O patris hęc inquam virtus totum illud efficit. Missa est tantquam annuncians oratio nostra ad Deum patrem, vt ppter merita filij sui hęc nobis concedat, & est acceptum nuncium apud patrem, quia secum deferens passionem & mortem filij sui dilecti, & huius dilecti sanguinis vox clamat & impetrat ea vobis &c.

^{2.}
Sacrificij
duplicis
primum.

I I.

Secundò, scriptura duplex sacrificium commemorat. Vnum quod dicitur propitiatorium, (gnadoffer) quod meretur alijs remissionem peccatorum, culpę ac pœnę æternę: vel dicitur sacrificium reconcilians Deum, ac placans iram Dei pro alijs: vel est satisfactorium pro culpa & pœna æterna aliorum: sic sola Christi mors & passio, est sacrificium vnicum & solum, Gal. 1. qui dedit semetipsum pro nobis, Eia. 53. Oblatus est, quoniam sic voluit pater, qui posuit in eo iniquitatem omnium nostrum. Alterum sacrificium est laudis & gratiarum actionis: hoc fit ab illis, qui iam sunt reconciliati & iustificati, qui pro accepta remissione peccatorum & redemptione atque ceteris Christi beneficijs gratias agunt Deo. Et tale sacrificium est ipsa Missa, non pœnale sicut erat in cruce, nec cruentum, sed gratiarum actio pro pœna crucis, non nouum aut singulare, sed memoratio, eiusdem viui sacrificij: & non solum memoratio sed & ipsum sacrificium & idem. Nam vbicunq; fuerit corpus Christi & sanguis, ibi est & sacrificium: at cum altari sit verum Christi corpus, sequitur & ibi esse sacrificium. Non autem in hoc sacrificio iterum occidimus Christum, sicut ludæi fecerunt, & heretici faciunt, separantes corpus & sanguinem: sed petimus, vt propter ipsum corpus & sanguinem Christi, quibus salus nostra est acquisita, nostrorum omnium viuorum quàm defunctorum pro quibus suffragia fiunt, velit Deus misereri, &c. Et quanuis quilibet propria

DE O patri
Missa est ta.
um patrem,
dat, & est ac.
ecum defen
huius dilecti
bis &c.

n commemo
gnadopp
peccatorum,
ficium recu
lijs: vel etia
a aliorum de
ium vnicam
o nobis, Eia
er, qui posu
terum sacri
oc fit ab illis,
qui pro acce
one atq; ce
o. Et tale fa
t erat in cru
ro pœna cru
oratio, etia
oratio sed
q; fuerit cot
um: at cum
& ibi esse fa
iterum occi
c heretici fa
sed petimus
Christi, qui
a omnium tã
ous suffragi
uis quilibet
propria

propria fide sibi possit applicare sacrificium Christi, tamen multò magis efficax est illa applicatio, si aliena accesserit quoque oratio, obsecratio, suffragium, &c. & Deus vult vt non solùm nostra propria fide simus contenti, sed etiam vt orationibus, suffragijs & petitionibus, mutuis nos inuicem iuemos. Sic Matthei 6. Christus docuit nos orare: Pater noster &c. in qua oratione non vnum pro se solo, sed omnes in plurali orare nos voluit: & quanuis Paulus plenus esset fide Christi & Spiritu sancto, attamen sæpiùs petijt orationem fratrum fidelium: & ideò S. S. Patres multum tribuebant orationi, quæ fiebat in altari in præsentia corporis & sanguinis Christi, quam etiam Augustinus in Epistola arbitratur esse efficacissimã: & Christus ipse pro alijs in cruce orauit, & illis applicauit suum sacrificium, & orauit pro crucifigentibus se &c. Nam ne quis putet hoc opus operatum in Missa efficere, canit Ecclesia, Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.

Tertiò, Missa est instituta triplici ratione: Prima est memoria passionis saluatoris nostri: nam Christus iussit mortẽ eius annunciare donec veniat ad iudicium, 1. Cor. ii. scilicet quòd per illam redempti sumus, & ne in alio quæramus salutem & iustitiam, quam in ipsa sola morte Christi: nullum opus hominis hanc habet prærogatiuam: ideò voce, Sacramẽto, imagine crucifixi & alijs cæremonijs reuocamus in memoriam illam passionem, in vestimẽtis, ornatu & alijs ritibus Missæ &c. Secunda causa est precatio ad Deum patrem, tanquam legatio vel nunciũ pro distributione huius beneficij: quotidie enim peccamus, ideò & quotidie est nobis necessaria precatio seu supplicatio p condonatione peccatorum propter meritum Christi. Igitur in Missa dicimus, Ecce amantissime pater, filiũ tuum, quem diligis, quẽ genuisti tibi equalem, cuius corpus & sanguinẽ tradidisti pro peccatis

D D

catis

3.
Trium rã
tionũ pri
ma.

I I.

catis totius mundi, quod corpus & sanguinē hīc in altari veraciter habemus: petimus, amore illius, nostri miserere, & ppter eius passionē pro salute nostra factam. Non petimus propter illius diuinitatem, potentiam, sapientiam &c. nostri misereri, sed propter mortem eius & sanguinē. nam illam ad nostram salutem & reconciliationem tuam nobis pater donasti ex misericordia & dilectione erga nos, vt cum ita diligeres filium, cum tamen dares pro toto mundo: & quia iussisti nos petere in nomine eius &c. da igitur & concede famulis tuis &c. Salutare igitur est quotidie ex deuotione, non autē ob quēstum, celebrare. Et quoniam passio Christi efficax erit & remissio peccatorū & pœnarum durabit tandiu, vsq; dum uenerit ad iudicium, & ideo semper iussit nos annuciare eius mortem, certē semper & vsq; durat distributio beneficij Christi. Si igitur antē hoc tempus aduentus eius aliqui moriūtur Christiani, de quorū statu post mortē certi non sumus: ideo semper in hoc sacrificio Missę fit oratio pro illis defunctis, vt eis subueniat & distribuatur virtus passionis Christi: non enim Missa per se, vt sunt Cereemoniæ, liberant animas de Purgatorio, sed ipsa virtus & merita mortis Christi, & illam petimus eis exhiberi in Domino defunctis: hoc enim sacrificium Missę vnā cū precibus, elemosinis, & ieiunijs prodesse fidelium animabus, Patres & Ecclesia antē multos annos crediderunt, & in vltis semper habuerunt: precamur item & alia nobis necessaria exhiberi propter mortem Christi, pluiam, fertilitatem, auersionē pestilitatis, pacem & propagationē, & hęc similia, freti verbo Christi, cum ait Ioan. 16. Si quid petieritis patrē in nomine meo &c. ibi nihil excluditur, nec prohibuit petere &c. Tertio Missa instituta est pro gratiarum actione, quod mirum per mortem Christi tantum beneficium sumus consecuti: nam etiam in mensa pro accepto cibi benedictione

I I I.

L
bi benefi
li cibo se
ris fide
sum esse
ma nostr
Apostol
tri in no
primitiu
bar, vt il
bi inculc
Quod si
ranc hær
nis Chri
titiones
tora deu
absit.

1. Q
d
2. Q
no
3. Q
missoru
teret se
uerte fa
mea, &
rū meo

bi beneficio gratias agimus Deo, & sicut illo natura-
 li cibo seruatur vita, ita per hoc Sacramentum Alta-
 ris fides nostra, quod credimus tanta pro nobis pas-
 sum esse Christum, retinetur: nam sine tali fide ani-
 ma nostra non uiuit vita gratiæ Sic ad Ephes. 5. iubet
 Apostol. in omnibus gratiarū fieri actiones Deo pa-
 tri in nomine Domini nostri Iesu Christi: & ideo in
 primitiua Ecclesia populus frequenter communica-
 bat, ut illam fidem de Christi morte uehementius si-
 bi inculcarent, idq; singulis diebus ac festiuitatibus:
 Quod si uerò Missa Catholica, quod instanter labo-
 rant hæretici, planè abrogaretur, tunc fides passio-
 nis Christi, laudes diuinæ, communes orationes & pe-
 titiones, gratiarum actiones, suffragia, & in summa
 tora deuotio Christianorum extingueretur, quod
 absit.

CAPVT XIII.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit uera conuersio seu pœnitentia secun-
 dum scripturam.*
2. *Quidnam homini peccata sua remittat, an
 nostra cõtritio, confessio satisfactio, uel fides.*
3. *Qui sint veri fructus pœnitentia.*

 Onuersio hominis siue pœnitentia est, v.
 aliter in animo sentire quã quis antea
 senserit in peccato uiuēs: & ea repudia-
 re ac im pbare, quę antea placuerāt, ac
 pigere de inhonestate ac malignitate cõ-
 missorum peccatorū, sicut Dauid orauit Deū, ut auer-
 teret se à fœditate peccatorū suorum, cum inquit: A-
 uerte faciē tuā à peccatis meis &c. q̃a putruerūt ossa
 mea, & corruptę sunt cicatrices meę à facie peccato-
 rū meorū, Psa. 50. & 37. Sic Petr. postquã abnegauerat
 DD z Domi.